

האם קרוקודיל הוא

יותר ארוך

או

יותר ירוק?

יום הדרכה בנושא קטלוג חומר לא ספרי * המדרשה לאמנות – בית ברל

22 במרץ 2010

שרון שפירא-גלאובר

shapira@univ.haifa.ac.il

הספרייה
בנייה של חיים

נושאי ההרצאה

- איפיונים לחומרי מדיה בספרייה
- אפיונים של רשומות ביבליוגרפיות לחומרי מדיה
- חומרי מדיה: פיסיים ; אלקטרוניים ; אינטרנטיים
- האם קרוקודיל הוא יותר ארוך או יותר ירוק

קובץ וידאו של קונצרט חגיגות השבעים של הפילהרמונית – התלבטות!

- FMT CF = קובץ
- FMT VM = וידאו
- FMT MU של קונצרט
- ?
- מקטלגים את הפורמט או את התוכן?
- האם ב-electronic resource יש הבדל?

עולם התוכן של חומרי מדיה: חומרים לא טקסטואליים

אינטרנטיים

- חומרים ויזואליים
- תמונות דיגיטליות
- מפות דיגיטליות

- חומרים אודיו-ויזואליים
- הקלטות וידאו

- חומרי אודיו
- הקלטות שמע

פיסיים

- חומרים ויזואליים
- שקופיות
- תצלומים
- מפות
- תרשימים
- חומרים גרפיים שונים

- חומרים אודיו-ויזואליים
- סרטים / קלטות וידאו / תקליטורי DVD

- חומרי אודיו
- סלילים / קלטות אודיו / תקליטים / תקליטורים

הספרייה
בניין של לימוד

עולם הפרסום של חומרי מדיה

חומרים שלא פורסמו
ונוצרו כפריטי ספרייה על ידי
הספרייה

- שקופיות
- תמונות ותצלומים
- קבצים דיגיטליים באשר הם

חומרים שפורסמו במסגרת
מולו"ת "סטנדרטית"

- קלטות וידאו
- סטים של סדרות שקופיות
- מפות
- הקלטות שמע

עולם התוכן של הספרייה

קטלוג ספרייה

אוסף

רשומות ביבליוגרפיות
טקסטואליות

רשומות ביבליוגרפיות
טקסטואליות

חומרים טקסטואליים

חומרים לא טקסטואליים

הספרייה
הקניון של חיפה

רשומה ביבליוגרפית

- תאור מילולי
- המבוסס על מערכת קונבנציות מוסכמת (AACR2)
- והמאורגן על פי מערכת קונבנציות מוסכמת (MARC)
- המיוצר לצורכי תיעוד, איחזור, זיהוי ושימוש
- המייצג פריט כשלהו
- בקטלוג הספרייה

קטלוג הספרייה

- מאגר של רשומות ביבליוגרפיות
- המעמיד לרשות המשתמש אפשרויות לחיפוש
- ולמיקוד החיפוש
- על פי מערכת קריטריונים מוסכמת

רב הרשומות בקטלוג הספרייה (שלנו) מוגדרות כמונוגרפיות וכסדרות:

- הפריט הוא באמת מונוגרפיה או סדרה
- לא ניתן היה לדייק באיבחון בין רמות הקיטלוג השונות כשרשומות הקטלוג הועברו לפורמט MARC
- ויתור על תאור יחסי השיוך בין פריטים מונוגרפיים

הספרייה
הקיטלוג של האינטר

קיטלוג חומרים ויזואליים התייחסות עכשווית עם ראשית פתוח האוסף

- ציון חומרים ויזואליים בקטלוג הכללי
- חילוץ חלק מתוך שלם והתייחסות אליו כאל אובייקט בפני עצמו
- תמונה מתוך ספר = keyword search
- התייחסות למידע הנמצא בתוך הפריט

הפרדת החומרים האורקוליים בשדות ה-Browse

Search by Alphabetical Lists

Search Options: Type word or phrase:

Browse List: AUTHORS

No. of Records

- 90 [Picasso, Pablo, 1881-1973 - \[References\]](#)
- 999+ [Picasso, Pablo, 1881-1973 {a/v}](#)
- 1 [Picasso Project - \[References\]](#)
- 1 [Picat-Guinoiseau, Ginette - \[References\]](#)
- [Picavea, Enrique Rodriguez - \[References\]](#)
See: [Rodriguez-Picavea, Enrique](#)
- 2 [Picavet, Camille Georges, 1881-](#)
- 1 [Picavet, Francois Joseph, 1851-1921](#)

תצוגה מילולית של סוג החומר

ספר	: אוסף כללי 1950 NC1135 P5A3	1950	Picasso, Pablo, 1881-1973	: Picasso dessins / preface de Jean Bouret ☐	38
שקופית			Gimpel, Leon, 1881-1973 {a/v}	[Family of Acrobats (1909) (slide) ☐	39
תמונה דיגיטלית	.Image		Picasso, Pablo, 1881-1973 {a/v}	Head of a man, Cerro de los Santos (5th-3rd cent. [B.C.] [digital image] ☐	43
	.Image				
	.Image				

הספרייה
בנייה של אייל

ציון מילולי וגרפי של סוג החומר

Picasso : War, peace, love
(למידע מפורט) [VCV-737](#)

{Picasso, Pablo, 1881-1973 {a/v
New York : Universal Education 1970

נמצא ב [Media-Video \(VCV-737\)](#) (לפריט) . הוספה לספרייה שלי

Picasso since 1945
(למידע מפורט) [ND553.P5A3](#)

Picasso, Pablo, 1881-1973
Washington : Washington Gallery of Modern Art 1966

נמצא ב [General Collection \(ND553.P5A3\)](#) (לפריט) . הוספה לספרייה שלי

33

וידאו

34

ספר

צמצום תוצאות

צמצם תוצאות על ידי הגבלה ל:
סוג החומר:

ספרים (269)
הקלטות וידאו (14)
תמונות (7)
תזות (4)
הקלטות שמע (3)
ספרות ילדים (2)
אחר (1)
הצג עוד 1

הספרייה
הבית שלי לאיפה

הספרייה כמו"ל – מולו"ת מקומית/יעודית: דוגמא

פתוח אוסף ויזואלי פיסי בנושא ספציפי – אמנות

- ❑ היכרות עמוקה עם התחום וצרכי המשתמשים
- ❑ פתוח אוסף של כ-100,000 שקופיות
- ❑ פתוח שיטת מיון להנגשה (פיסית) של אוסף ויזואלי לתולדות האמנות – מאפשר גם סידור אלקטרוני הגיוני
- ❑ פתוח אסטרטגיות להנגשת חומרי מדיה בקטלוג הכולל גם ספרים וגם חומרי מדיה

הספרייה
הקניון של האייל

אוסף ויזואלי בנושאי אמנות

- החומרים עצמם אינם ייחודיים
- המידע על החומרים וארגון המידע הם הייחודיים
- כל זה קרה עוד בעולם הפיסי ולפני שזה קרה בעולם הספרי/טקסטואלי

הספרייה
הקינול של האינ

Picasso, Pablo

~1500 audiovisual items ; ~240 books

 University of Haifa Library Catalog

[Library Card](#) [Interlibrary Loan](#) [Quit](#)

[Basic Search](#) [Advanced Search](#) [Recent Search](#) [Previous Searches](#) [Basket](#) [IHP](#) [Other Libraries](#) [ULI](#) [ULS](#)

[Help](#) [Hebrew](#)

Previous Searches

[View Set](#) [Delete Sets](#) [Combine Sets](#) [Save Sets](#) [SDI Request](#)

Select Search Set:

Location	Search Request	No. of Records Found
☐ Haifa Bibliography	(WORDS-AU= picasso pablo OR WORDS-SH= picasso pablo) NOT (WORDS-SH= picasso pablo and WORDS-MT= BOOK OR WORDS-AU= picasso pablo and WORDS-MT= BOOK)	1349
☐ Haifa Bibliography	WORDS-SH= picasso pablo and WORDS-MT= BOOK OR WORDS-AU= picasso pablo and WORDS-MT= BOOK	243

הספרייה
בחיפה

חומרי מדיה ושפה

- תלויים מאז ומעולם בתיאור מילולי על מנת להתקיים בקטלוג של ספרייה
- חומרים חסרי שפה (תמונות)
- או מרובי שפות (מוסיקה, סרטים)
- או שהשפה בה הם מתוארים אינה נחוצה על מנת "להבין" את תוכנם או לעשות בו שימוש
- רשומה ביבליוגרפית היא תיאור מילולי באיזושהי שפה

הירוגליפית?

A EAGLE	A ARM	B FOOT	CK BASKET	D HAND
EMV TWO STROKES	F/V VIPER	G JAR	H HOUSE	H FLAX
LYE REED	J COBRA	L LION	M OWL	M BAR
N WATER	N CROWN	O/LW LASSO	P DOOR	Q SLOT
R MOUTH	S/Z CLOTT	SH/CH POOL	T LOAF	TH ROPE
LW/O CHICK	X BASKET/ CLOTH	Y/E/1 DOUBLE REED	Z/S BOLT	

הספרייה
בניין של לימוד

המידע-על-המידע הופך לאובייקט בפני עצמו

- ❑ בעולם הדיגיטלי כל האובייקטים הופכים תלויים באופן מוחלט ברובד המילולי שמספקת הרשומה הביבליוגרפית
- ❑ OCR פותר חלק מהתלות הזו לגבי טקסטים
- ❑ חומרי מדיה תלויים ברשומת המטאדטה באופן מוחלט
- ❑ אין מדף – איכות המטאדטה תקבע את פוטנציאל איחזור הפריט, כלומר את קיומו עבור המשתמש

חומרי מדיה – עניינים נוספים

ריבוי פורמטים – רשומה נפרדת?

זהות (?) בתכנים

הבדלים באמצעי השימוש

תלות באמצעי השימוש (מחשב?)

אפיוני שימוש

תחליף למקור ראשוני

אילוסטרציה

ריבוי מחברים / אין מחברים ידועים

ריבוי קיטלוג מקורי, אוספים מקומיים – שימוש מקומי

חוסר ב"דף שער"

הספרייה
הקניון של האייל

ריבוי פורמטים – רשומה נפרדת?

□ "המלט" מאת שיקספיר בבימוי לורנס אוליבייה

□ ב-VHS

□ ב-DVD

□ בקובץ כלשהו בשרת הספרייה או באינטרנט

□ האם הקובץ הוא באמת אותו פורמט?

□ FMT VM projected medium?

□ FMT CF

הספרייה
הקינול של חיפה

ריבוי פורמטים – שונויות קטנות אך משמעותיות - רשומה נפרדת?

□ "המלט" מאת שיקספיר בבימוי לורנס אוליבייה

□ ב-VHS

□ ב-DVD

□ בקובץ כלשהו בשרת הספרייה או באינטרנט

□ אותו "המלט", אותו שיקספיר, אותו אוליבייה

□ ה-VHS עם כתוביות בעברית ובערבית

□ ה-DVD בלי כתוביות בעברית וערבית אבל עם כתוביות בצרפתית

וגרמנית, דיבוב לספרדית ורוסית ודיסק נלווה של ראיון עם הבמאי

□ הקובץ "רץ" רציף בלי אינקס פנימי של סצנות

חומרי מדיה הם אמצעי אחסון לרעיונות המבוטאים באמצעים לא מילוליים – קשר הדוק ליצירה ולאמנות

- ריבוי מחברים ביצירה אחת (סרט)
- ריבוי מחברים בפרסום אחד (דיסק)
- שכיחות גבוהה של חוסר במחברים (אמנות עתיקה)
- פעילות מולטידיסציפלינרית של המחברים
- כמויות גדולות מאד של פרסומים למחבר בודד (פיקאסו)
- מניפסטציות שונות לאותו דבר (תוים/אודיו)
- עיבודים

שכיחות גבוהה של זהות בתיאור המילולי (מטאדטה) Venus from Willendorf – ושונות באובייקט

- ❑ מערכות פדרטיביות
- ❑ חשיבות בהצגת צלמית
- ❑ קיטלוג per item לא complex object
- ❑ התמונה אינה אילוסטרציה למטאדטה אלא להיפך!!! (שלא כמו בספר)

הספרייה
בניין של לאיז

פעילות מולטידיסציפלינרית של המחברים – לא מבוטאת כ-entry נפרד ברשומה

- מיכלאנג'לו
 - צייר
 - פסל
 - ארכיטקט
 - משורר
- יוסי בנאי
 - פזמונאי
 - מלחין
 - זמר
 - שחקן
 - מתרגם...
- וודי אלן
 - במאי
 - תסריטאי
 - שחקן
 - מפיק
 - עורך מוסיקלי
 - נגן
 - סופר

הספרייה
בנייה של אייל

אוספים בפיתוח מקומי נוצרים על ידי הספרייה מתוך כוונה:

- לתת מענה לצורך ברור של האוכלוסיה עבורה נוצרו
- להציג אוסף מקיף בתחום דעת מסויים
- לשרת את כלל אוכלוסיית המשתמשים
- יצירה מכוונת קהל יעד ברור מכתובה השמשה מכוונת קהל יעד ברור

הספרייה
הקיבוץ של האייל

אוספים מכווני-קהל מכתיבים הנגשה מכוונת-קהל:

- לצרכי קהל היעד שעבורו נוצרו
- לצרכי כלל קהל משתמשי הספרייה

הספרייה
הקיבוץ של האייל

אוספים מכווני-קהל מכתבימים קיטלוג מכוון-קהל:

- לצורך תיאור מהימן של החומרים כשלעצמם
- לצורך איחזור מותאם פורמט + שימוש + תוכן
- לצרכי קהל היעד שעבורו נוצרו
- לצרכי כלל קהל משתמשי הספרייה

השאלות המרכזיות שיש לשאול לפני שמתחילים לקטלג חומרי מדיה

- מהו תחום הדעת של האוסף?
- מה יש באוסף?
- מי המשתמש?
- מה צריך המשתמש?
- מה הספרייה רוצה להציע?

ועכשיו: קובץ וידאו של קונצרט חגיגות השבעים של הפילהרמונית

- FMT CF = קובץ
- FMT VM = וידאו
- FMT MU של קונצרט
- ?
- מקטלגים את הפורמט או את התוכן?

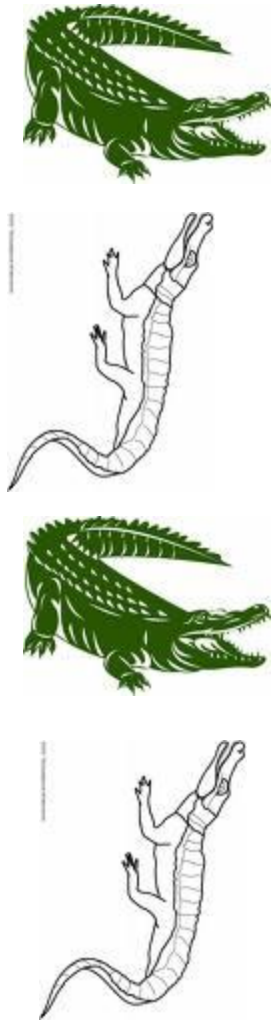

לסכום

- הספרייה צריכה להחליט איזה קרוקודיל יש לה
- ואז
- להחליט אם הוא יותר ארוך
- או
- יותר ירוק
- או
- אם הוא בכלל קרוקודיל

הספרייה
בנייה של אייל

תודה

הספרייה
בנינוף של אהבה

